

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia maja 2010 roku.

**Pan
Marian Jan Zieliński
Starosta Radziejowski**

**LBY-410-22-016/2009
P/09/128**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała **Starostwo Powiatowe w Radziejowie**, zwane w dalszej treści „Starostwem”.

Kontrolą objęto ***gospodarowanie środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez Starostwo Powiatowe w Radziejowie w latach 2007-2009.***

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 26 kwietnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie gospodarowanie Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych, zwanym dalej „Funduszem”.

Formułując powyższą ocenę NIK wzięła pod uwagę niżej wymienione ustalenia kontroli:

1. Regulamin Funduszu nie określał:

- działalności socjalnej w formie opieki nad dziećmi w żłobkach, przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego¹, a także bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe, natomiast usługi na rzecz wypoczynku pozostały ograniczone do wypoczynku krajowego²;

¹ Rozszerzenie katalogu form działalności socjalnej o usługi na rzecz opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym wprowadzono od dnia 1 stycznia 2009 r. - art. 2 pkt 1 ustawy o ZFŚS zmieniony przez art. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy-Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 237, poz. 1654).

² Ograniczenie finansowania różnych form wypoczynku do obszaru kraju zniesiono nowelizacją ustawy z dnia 28 marca 2008 r. (Dz. U. Nr 86, poz. 522), obowiązującą od dnia 4 czerwca 2008 r.

- zasad i warunków korzystania z usług i świadczeń, innych niż udzielanie pożyczek na cele mieszkaniowe.

Obowiązek ustalenia w Regulaminie zasad i warunków korzystania z usług i świadczeń wymienionych w ustawie, finansowanych z Funduszu oraz zasad przeznaczania środków na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określono w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych³, zwanej dalej „ustawą o ZFŚS”.

2. W Regulaminie Funduszu ograniczono krąg osób uprawnionych do korzystania z Funduszu o rodziny pracowników oraz o rodziny emerytów i rencistów, byłych pracowników, co stanowiło naruszenie art. 2 pkt 5 ustawy o ZFŚS.

3. Plany rzeczowo-finansowe Funduszu na lata 2008 i 2009 oraz założenia do planu rzeczowo-finansowego na lata 2008 i 2009 nie były przez Pana Starostę zatwierdzane i nie sporządzano ich w formie załączników do Regulaminu Funduszu, co stanowiło naruszenie § 9 ust. 1 Regulaminu Funduszu. Wymienionych dokumentów nie uzgadniano zgodnie z trybem określonym w art. 8 ust. 2 ustawy o ZFŚS.

4. Porozumienia zawarte z Powiatowym Ośrodkiem Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Radziejowie, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Radziejowie i Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Radziejowie, których przedmiotem była wspólna działalność socjalna, nie zawierały wszystkich elementów wymaganych w art. 9 ust. 3 ustawy o ZFŚS, w szczególności zasad jej prowadzenia oraz sposobu rozliczeń. Zawarcie ww. porozumień nie skutkowało działaniami, o których mowa w art. 9 ust. 1 zd. 2 ustawy o ZFŚS, czyli uzgadnianiem Regulaminu Funduszu oraz planów rzeczowo finansowych z przedstawicielami umawiających się stron.

5. W 2008 r. w ustawowym terminie, tj. do 30 września nie przekazano w całości środków planowanego odpisu podstawowego, co stanowiło naruszenie art. 6 ust. 2 ustawy o ZFŚS.

6. Niezgodnie z Regulaminem Funduszu (§ 5 ust. 1; ust. 2; ust. 4 i ust. 5) przyznawano i wypłacano pożyczki na cele mieszkaniowe, w tym:

- w kwocie wyższej o 1 100,00 zł;
- pracownikom, którzy nie spłacili poprzedniej pożyczki;
- częściej niż raz do roku;

³ Dz. U. z 1996 r. nr 70, poz. 335 ze zm.

- na okres dłuższy niż ustalono, tj. na 15, zamiast 10 miesięcy;
- rozpoczęcie spłaty następowało później, niż po upływie 1 miesiąca od dnia jej udzielenia.

Kwoty udzielonych pożyczek, z naruszeniem Regulaminu wyniosły:

- w 2007 r. – 5 000 zł (9,1% wydatków na tę formę pomocy);
- w 2008 r. – 7 000 zł (12,0%);
- w 2009 r. – 12 000 zł (21,4%).

7. W latach 2007-2009 niezgodnie z Regulaminem Funduszu, tj. w kwotach wyższych niż ustalono, przyznawano pomoc materialną rzeczową i finansową. Wydatki na tę formę pomocy wyniosły:

- w 2007 r. – 16 100 zł (15,9% wydatków w roku);
- w 2008 r. – 30 249 zł (24,8%);
- w 2009 r. – 46 280 zł (35,3%).

8. Wykorzystując środki Funduszu na działalność socjalną stosowano inne niż ustawowe kryteria, uzależniając przyznanie pomocy i jej wysokość od okresu i wymiaru czasu pracy. Emerytom i rencistom, byłym pracownikom ograniczono dostęp do jednego rodzaju świadczenia – rzeczowej i finansowej pomocy materialnej. Kwoty pomocy w tej formie były znacznie niższe niż dla osób uprawnionych czynnych zawodowo.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 2 pkt 5 ustawy o ZFŚS.

9. Udzielając świadczeń socjalnych nie przestrzegano kryteriów zawartych w art. 8 ust. 1 ustawy o ZFŚS, polegających na tym, że: *Przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.* W Regulaminie Funduszu nie uwzględniano dochodów osiąganych w przeliczeniu na 1 członka rodziny osoby uprawnionej, ustalając przy tym niewielkie zróżnicowanie kwot świadczeń. W konsekwencji stosowano tylko 1 lub 2 progi dochodowe, co nie sprzyjało realizacji wymienionych kryteriów.

Zgodnie z art. 10 ustawy o ZFŚS odpowiedzialność za prawidłowe administrowanie funduszem spoczywa na Panu Staroście, jako pracodawcy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań w celu:

1. Dostosowania Regulaminu Funduszu do aktualnie obowiązujących przepisów, w tym uwzględnienie w nim wszystkich form działalności socjalnej wraz z określeniem zasad

i warunków korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu oraz zasad przeznaczania środków na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej.

2. Uwzględnienia w porozumieniach w sprawie wspólnej działalności socjalnej wszystkich wymogów, o których mowa w art. 9 ust. 3 ustawy o ZFŚS.

3. Prowadzenia działalności socjalnej w oparciu o kryteria ustawowe, przyjęte w Regulaminie Funduszu z ujęciem podstawowej zasady wyrażonej w art. 8 ust. 1 ustawy o ZFŚS.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.